

جنگ میراثی

نویسنده: مرجان کمال به زبان فرانسوی

مترجم: فریده نوری کمال

قسمت یازدهم

هر روز ز دلتنگی جای دیگرم بینی
هر لحظه ز بی صبری شوریده ترم بینی
در غم چنان دلبر، جان بر لب و لب بر هم
گه نعره زخم یانی یا جامه درم بینی

ساحة ارزش های سمبولیک:

هویت ها و ارزش ها:

در مورد پلان سمبولیک، عضویت اشخاص به یک سیستم ارزش های دسته جمعی، وی را متعهد به داشتن یک تعریف برای خودش و دیگران می سازد که در صورت تخطی از دستورات و احکام مربوط به سوال شرف، غیرت، حیثیت و آبرو، نه تنها مایه بدنامی، بی ننگی و اهانت به خود شخص، بلکه به تمام گروپ که وی به آن ارتباط دارد، می گردد؛ زیرا مسئولیت یک شخص، مسئولیت دسته جمعی تمام طایفه می باشد. از این لحاظ در این نوع سیستم ارزش ها، آمار داده شده ارتباط به سیستم مسئولیت دسته جمعی از ارزش ها نموده و متضمن ارتباطات بین اعضای گروپ می باشد.

قواعد، مقررات و دستورات رواج و یا رسوم و آیین شامل سوال حیثیت و آبروی گروه بوده و ارتباط به مفهوم افتخار دارد. این گفتار اخیر در عین زمان نشان دهنده عرف و عادات یک شخص (ethos)، و همچنان سلوک شخص (habitus)، بوده تا بتواند نماینده دلخواه و مطلوب برای نمایندگی کردن از تمام گروه گردد. فلذا مفهوم حیثیت، آبرو و عزت در ساحة ارزش های سمبولیک موقعیت مرکزی را دارا می باشد، به عبارۀ دیگر ساحة اهداف کلتوری یا فرهنگی وظیفه نمادین ساختن ارتباطات اجتماعی را دارد.

آداب و رسوم یا رواج (Rawâdj):

در محیط پشتون یک کُود (رسم و آیین) رهنما که عبارت از پشتونوالی می باشد به حیث یک وسیله، وظیفه تنظیم ارتباطات را در بین اشخاص اجرا می نماید.

در محیط غیر پشتون نیز عین مفهوم نظم ارتباطات بین اشخاص موجود است و مانند پشتون ها رواج و عرف و عادات مطرح می باشد. (usage, us et coutumes).

«رهنمایی رسم و آیین سنتی» «code de conduite traditionnel» نظم ارتباطات بین قطعات قبایلی را به وسیله سه نهاد غیر رسمی که مجموع احکام و دستورات، ممانعت ها و مجبوریت ها را در موقع بحران تنظیم، اداره و سرپرستی می کنند: که عبارت اند از: ننواتی، (nenawatey)، بدل (badal)، و میلستیا (melmastia) می باشند. اول، ننواتی، یک شخص را به حفاظت شخصی که از وی پناه بخواهد مقید می سازد ولو که شخص پناه دهنده در معرض خطر قرار بگیرد، بر علاوه این تعهد، شخص حفاظت کننده را مجبور می سازد تا به حیث میانجی، نزاع که بین این شخص که برایش پناه داده و طرف متخاصم وی به وجود آمده مداخله و راه حل آن را پیدا کند. دوم بدل است که عبارت از تعهد و دین اجباری دسته جمعی و گروهی یک طایفه، تا پرداخت غرامت و جبران خساره می باشد. که باید در صورت دشنام و اهانت یک فرد، وارد نمودن تخریبات بالای اموال شخصی و ملکیت و یا قتل به شخص خساره مند بپردازد.

یک بدل مطالبه می گردد از طرف یک طایفه یا کلان و یا یک فامیل، از شخصی که مسؤل یک جرم شناخته شده باشد. این کتگوری جرائم مشتمل بر قتل، زخمی ساختن، اهانت به یک عضو از طبقه انانث و تخطی از پرنسپ ها می باشند. (بدرگی)(badragai).

سیستم پرداخت غرامت تعیین کننده قیمت خون (خون بها)(khunbahâ) و توسط راج برتانیوی (Raj britanique) در اخیر قرن نوزدهم میلادی تدوین گردیده است.

در صورت عدم موجودیت پرداخت غرامت یک سلسله انتقام جویی ها شروع می شود، که می تواند چندین سال دوام نماید، و راه حل اساسی آن با برگزاری یک مجلس یا جرگه به اشتراک بزرگان، موسفیدان، نخبگان و ملا ها می باشد. اکثرأ دلایل اصلی این انتقام جویی را زیادتیرین بی عزت ساختن خانم ها و غصب زمین تشکیل می دهند. یک گروه در صورتی که به کلان همسایه اش یعنی کلان کوچک تر لطمه وارد گردد، می تواند برای متضررین از وارد کننده ضرر، جبران خساره یا بدل تقاضا نماید و این یک برداشت وسیع از کرکتر دسته جمعی مسؤلیت دسته جمعی را نمایان گر است.

بالاخره میلمستیا، که دلالت به مکلف بودن یک شخص می نماید تا به مهمانان خود پناه داده و حفاظت نماید، که از آن ها یا در داخل محوطه خانه خود در قسمت که برای مهمانان اختصاص داده شده (سراچه) و یا در مسجد قریه پذیرایی صورت می گیرد. و از شخص پناه جو و همچنین اموال و دارایی که با خود دارد شخص پناه دهند مکلفیت حفاظت آن را دارد.

مجموع این دستورات یا احکام در حکایات مسافران و ریسرچ های انتروپولوژی تاریخی برتانیوی تألیف گردیده است. این حکایات جهت ساختار یک تصویر از مردمان بومی، که توسط مامورین استعمارگر منتقل گردیده، یک منبع دسترسی به منابع بسیار مهم برای تمام مؤرخین و انتروپولوگ ها که در افغانستان در تمام دوره نصف دوم قرن بیست میلادی کار کرده اند، می باشد.

مشخصه یا خصوصیت آبرو و حیثیت (ننگ):

در محیط دهات و قصبات، کنترل جامعه به صورت دسته جمعی ارتباط خود را از لا به لای سیستم ارزش های که مختص به اجتماعت زراعتی و مالدار است، گرفته که بالای مفهوم آبرو و حیثیت (ننگ) مرکزیت دارد و تهداب نهاد های غیر رسمی می باشد که نظم بخشیدن بین اشخاص اعضای عین جد و یا اعضای اجداد مختلف را اداره می کند.

این سیستم ارزش ها، نشانه از آرمان گرایی ارزش های مانند مردانگی، شهامت و همت، شجاعت و دلیری می باشد که توسط یک مجموعه ادبیات به طور شفائی شرح داده شده است که یا به صورت آهنگ و آواز خوانی در هنگام برگزاری مراسم دسته جمعی مثل عروسی و یا سنتی و یا به شکل افسانه و قصه برای اطفال از یک نسل به نسل های بعدی انتقال داده می شود، که ادبیات و آثار انتروپولوژی شاهد آن است.

قصه ها و افسانه ها بهترین پشتوانه جهت انتقال ارزش ها از نسل به نسل می باشد. رقص نیز نشان دهنده یک عملکرد سمبولیک است که در هنگام مراسم، اجرا می گردد که می تواند دارای طراحی ها فی البدیهه یعنی بدون آمادگی قبلی باشد و یا به ترتیب یک آیین مذهبی که از یک نظم برخوردار بوده و سبب فراخوانی مردم به یک نظم و ارزش ها در داخل حلقه که توسط بازیگران حرفه ای تشکیل گردیده است (اتن).

این آخرین ها اعضای مذکر گروپ هستند که مسئولیت و تضمین دفاع مسلحانه گروپ را عهده دار می باشند. در بعضی شرایط رقااص ها و موزیک نوازان اعضای یک قوم اند که رشته خود را به صورت فنی آموخته و مسئولیت آیین عبادی مذهبی تکراری را در گروپ به عهده دارند.

ادامه دارد